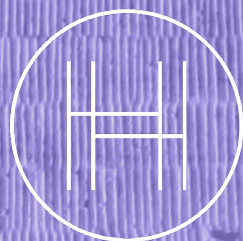

FORENINGEN FOR BEVARINGSVÆRDIGE BYGNINGER

ÅRSBERETNING 2025

HISTORISKE
HUSE

OM HISTORISKE HUSE

Historiske Huse er den fælles platform for ejerforeningerne, BYFO - Bygnings Frednings Foreningen, (cvr. 88628411) og Foreningen for Bevaringsværdige Bygninger (cvr. 25010078). Vi arbejder for at skaffe ejerne af de fredede og bevaringsværdige bygninger juridiske og økonomiske forhold, så de lettes i deres arbejde og ansvar med bygningerne. Hvor problemstillingerne er ens for de to foreningers medlemmer og i sammenhænge, hvor foreningerne arbejder sammen, fremstår Historiske Huse som den fælles afsender. Det giver en mærkbar synergi i kommunikationen fra de to foreninger, både i sekretariatet, i videnudveksling og i formidling af gældende og nye regler.

Historiske Huse arbejder samtidig for at udbrede kendskabet og forståelsen for Danmarks bygningskultur og bevaringssagen med en bred formidling i dagspressen og på de sociale medier og publikationer om vedligeholdelse, brug og istandsættelse af fredede og bevaringsværdige bygninger. Historiske Huse er også grundlægger af The Danish Club, Danmarks største samling af åbne, historiske huse.

INDHOLD

4	<i>Forord</i>
7	<i>Foreningens indsatsområder</i>
7	<i>Kulturministeriets nedlæggelse af FBB</i>
9	<i>Arkitekthjælp - et nyt tilbud til foreningens medlemmer</i>
10	<i>Bedre økonomiske forhold for ejere af bevaringsværdige bygninger</i>
12	<i>Lovgivning og høringer</i>
12	<i>Energistyrelsens udkast til ændring af bekendtgørelse om tilskud til energiforbedringer og digitale løsninger i kommune og regionale bygninger</i>
14	<i>Plan- og Landdistriktsstyrelsens forslag til lov om ændring af lov om planlægning og lov om udlejning af fast ejendom til ferie- og fritidsformål m.v. og camping m.v.</i>
15	<i>Social- og Boligstyrelsens forslag til bekendtgørelse og vejledning om landsbyfornyelse</i>
16	<i>Forslag til 16 nationale kulturmiljøer</i>
18	<i>Internationalt Samarbejde</i>
18	<i>Fra fortid til fremtid - en fælles historie vi skal passe på</i>
20	<i>European Historic Houses</i>
22	<i>Medlemsservice</i>
24	<i>Plaketten til bevaringsværdige bygninger</i>
25	<i>Arkitektur</i>
25	<i>Hellere en gang for meget end en gang for lidt</i>
27	<i>Jura</i>
27	<i>Forsikring</i>
29	<i>Studieture</i>
30	<i>Kommunikation</i>
30	<i>Branding</i>
32	<i>Nyhedsbrev</i>
33	<i>Magasin</i>
34	<i>Sociale medier</i>
34	<i>Webshop</i>
36	<i>Det kommende år</i>
39	<i>Bestyrelsen</i>
39	<i>En særlig tak til Bue Beck</i>
40	<i>Kontakt</i>
41	<i>Sekretariat</i>
41	<i>Bestyrelse</i>

FORORD

Bestyrelsen drøftede på bestyrelsens første møde efter generalforsamlingen 2024, dels hvordan man skulle vægte arbejdet med de bevaringsværdige bygninger, dels hvilke aktiviteter man skulle sætte i værk. Bestyrelsen formulerede i den sammenhæng følgende for arbejdet i 2024/2025:

Foreningen for Bevaringsværdige Bygninger arbejder for sikringen af den danske bygningskultur i bred forstand, herunder især de bevaringsværdige bygninger og arbejder i den sammenhæng for tilvejebringelsen af de bedst mulige betingelser for ejerne af disse bygninger, så de kan bevares for eftertiden.

Til at udmønte foreningens formål har bestyrelsen i det forgangne år valgt at arbejde med følgende indsatsområder:

- at udbrede kendskabet til bygningskulturen og vigtigheden af at bevare den, herunder ikke mindst arbejde for at få kortlagt de bevaringsværdige bygninger over hele landet, at få denne kortlægning gjort tilgængelig for den brede offentlighed sammen med de fredede bygninger i et nyt FBB, og at få kommunalbestyrelserne / byrådene til at tage ejerskab til opgaven med at sikre den danske bygningskultur gennem fastholdelse af de bygningskulturelle værdier,
- at sikre økonomisk støtte til ejerne af de bevaringsværdige bygninger, og skabe incitament for korrekt vedligeholdelse af bygningerne,
- at vejlede og hjælpe ejere af bevaringsværdige bygninger med relevante tilbud som f.eks. arkitektbistand, vejledninger, materialebeskrivelser, rabatordninger, medlemsarrangementer m.m.

Bestyrelsen håber med de valgte prioriteringer ikke blot at ramme centrale problematikker til sikring af vores bygningskultur, men også at nå alle foreningens forskellige medlemmer i store og små huse, i byerne og på landet.

Sven Koefoed- Hansen
Formand

Foreningens indsatsområder

Kulturministeriets nedlæggelse af FBB – databasen for fredede og bevaringsværdige bygninger

Kulturministeriets beslutning om at nedlægge FBB, den eneste landsdækkende oversigt over Danmarks bygningskultur i form af de fredede og bevaringsværdige bygninger, har været den dominerende sag for bestyrelsens politiske arbejde i det forgangne år.

Kulturministeren er efter bygningsfredningsloven ansvarlig for at udarbejde og ajourføre oversigter over fredede bygninger, herunder fredningernes bærende fredningsværdier for de enkelte bygninger. Allerede i 1980'erne indlemmede bygningsfredningsmyndigheden imidlertid også de bevaringsværdige bygninger i oversigten over de fredede bygninger i det, der blev til FBB – databasen over Fredede og Bevaringsværdige Bygninger. I de 35-40 år, der er gået siden, er databasen dagligt blevet anvendt af kommunale myndigheder, at arkitekter og af ejere og andre borgere med interesse for bygningskulturen. Bygningsfredningsloven hedder da også Lov om bygningsfredning og bevaring af bygninger og bymiljøer og omfatter altså også de bevaringsværdige bygninger.

Siden 2001 har FBB ligget i Slots- og Kulturstyrelsen og udgjort den eneste landsdækkende platform for Danmarks ca. 7.200 fredede og 350.000 bevaringsværdige bygninger. FBB består af en offentlig del, hvor alle kan få adgang til fredningsbeskrivelser og SAVE-værdier, og en ikke-offentlig del, som kun myndighederne har adgang til i forbindelse med deres sagsbehandling.

Slots- og Kulturstyrelsen igangsatte efter årsskiftet et udbud til modernisering af FBB, der grundet styrelsens manglende vedligeholdelse og løbende modernisering efterhånden var blevet teknisk forældet og tung at arbejde i. Foreningen erfarede, at udbuddet imidlertid kun omfattede en database for de fredede bygninger med den konsekvens, at eksisterende data om hundredetusinde bevaringsværdige bygninger skulle udskilles og overlades til de 98 kommuner.

Forklaringen findes i regeringens ambition om at reducere den offentlige administration med 1000 årsværk ved prioriteret opgavebortfald. Også Kulturministeriet og Slots- og Kulturstyrelsen skal bidrage hertil og endnu en gang måtte bygningsbevaringen stå for skud. Styrelsens rationale for udskillelse af de bevaringsværdige bygninger fra FBB er, at kommunerne har ansvaret for forvaltning af de bevaringsværdige bygninger, hvorfor oversigten over disse bygninger lige så godt kan placeres i de 98 kommuner.

Det er selvsagt spild at aflive et møjsommeligt opbygget og milliondyrt nationalt datamateriale og forvaltningsværktøj, der hidtil har understøttet et utal af aktører og processer. Det gælder f.eks. myndigheder i at levere nationale overblik til lands- og kommuneplanlægning eller tilskudsordninger, kommunerne i den daglige sagsbehandling af bevaringsværdige bygninger og byer i lokal-planlægningen, byggeriet i arbejdet med disse bygninger og bymiljøer, og ikke mindst borgerne til at finde oplysninger om egne og andres bygninger og løfte interessen for vores arkitektur – og kulturhistorie.

I Historiske Huse har vi gjort kulturministeren opmærksom på, at en database uden de bevaringsværdige bygninger vil medføre et manglende overblik over den samlede danske bygningskultur, hvilket vil svække en sag, der i forvejen nyder begrænset bevågenhed i stat og kommuner.

Læs fællesbrevet til kulturministeren fra bestyrelsesformændene for Foreningen for Bevaringsværdige Bygningers og BYFO [her](#).

Massivt pres fra Historiske Huse og andre organisationer som By og Land har ikke fået ændret denne beslutning, men resulteret i, at Kommunernes Landsforening har taget stafetten op og pt. arbejder på at etablere en national og offentlig tilgængelig database for de bevaringsværdige bygninger. Historiske Huse bidrager til udformningen heraf.

Læs i øvrigt mere om sagen i Byrummonitor [her](#) og til perspektivering om de bevaringsværdige bygningers registreringshistorien af Allan Tønnesen, cand.mag. i historie [her](#).

Arkitekthjælp - et nyt tilbud til foreningens medlemmer

Det skal være nemmere og billigere for foreningens medlemmer at få rådgivning fra en restaureringsarkitekt til at sikre den bedste beskyttelse af deres bevaringsværdige bygninger. Derfor har foreningen som en strategisk indsats igangsat et projekt, hvis formål er at etablere og - i første omgang som pilot - at drive en arkitekthjælps-ordning. Udover at støtte foreningens medlemmer skal ordningen bringe bedre kvalitet ind i bygningsbevaringen.

Ambitionen bag projektet er at etablere et landsdækkende korps af restaureringsarkitekter, så foreningen kan tilbyde sine medlemmer i hele Danmark en attraktiv, enkel og billig fagrådgivning om vedligehold og istandsættelse af bevaringsværdige bygninger. Ambitionen er, at man som medlem kan gå ind på foreningens hjemmeside, indtaste sit postnummer og få præsenteret en række lokale restaureringsarkitekter, der er med i ordningen, som man så kan kontakte.

Arkitekthjælpen udvikles efter følgende principper:

- Arkitekthjælp tilbyder medlemmerne to produkter til en fast, lav pris:
 - En times møde, en skitse for ca. 4.500 kr. + moms, der konkret anviser, hvordan medlemmet skal tilgå sin vedligeholdelses- eller istandsættelsesopgave.
 - To timers møde, ingen skitse for ca. 2.500 kr.+ moms, der giver medlem mulighed for at drøfte ideer og muligheder med arkitekt.
- Det er Foreningen, der kuraterer arkitekterne, som skal have erfaring med restaurering af bygningskulturarven.

Ordningen forventes lanceret omkring årsskiftet 2025/2026, og foreningen glæder sig over, at der allerede er stor nysgerrighed blandt (potentielle) medlemmer og opbakning fra arkitekter. Bliver det den succes, som foreningen forventer, vil ordningen kunne udvides til BYFOs medlemmer - ejerne af fredede bygninger.

Bedre økonomiske forhold for ejere af bevaringsværdige bygninger

Der skal skabes bedre økonomisk incitament til at eje og bo i de bevaringsværdige bygninger. Foreningen har som en strategisk indsats i det forgangne år igangsat en afdækning af mulighederne for økonomisk støtte til ejerne af de bevaringsværdige bygninger, der gør det muligt for dem at sikre bygningerne for eftertiden.

Bevaringsværdige bygninger er en vigtig del af Danmarks byggede kulturarv, og bygningerne udgør typisk hovedbestanden i vores kulturmiljøer. Det skal være attraktivt at være ejer af en sådan bygning, ikke mindst at beskytte bygningens bevaringsværdier til glæde for både ejer selv og for lokalmiljøets sammenhængskraft. Det er foreningens tese, at en økonomisk kompensation for at eje og varetage opgaven med at beskytte en del af kulturarven både vil gøre det mere rentabelt og skabe en større stolthed og ansvarsfølelse hos ejer.

Kommunerne forvalter de bevaringsværdige bygninger, og der findes talrige eksempler på, hvordan flere kommuner prioriterer deres ressourcer til bevaringssagen. Landsbyfornyelsespuljen er bl.a. med til at understøtte over 50 % af Danmarks kommuner i at udvikle deres landsbymiljøer. Der findes dog ikke en landsdækkende ordning, der kompenserer ejerne for de merudgifter, de får i de tilfælde, hvor kommunen efter kommuneplan eller bevarende lokalplan stiller betingelser til istandsættelse af de bevaringsværdige bygningers ydre for at sikre bevaringsværdierne. Det kan være krav til f.eks. oppudsning, tag, døre, vinduer og sokkel.

Foreningen arbejder på at afdække, hvilke kompensationsmuligheder, der kunne være relevante for ejerne. Nummer et på ønskelisten er en national tilskudsordning til istandsættelse af bevaringsværdige bygninger – vel at mærke kun i klimaskærmen, som er den del af

bygningen, der kan være reguleret af kommunen, på lige fod med den der findes til de fredede bygninger. Det vil også være interessant at se på forskellige fradragsmodeller, f.eks. et udvidet håndværkerfradrag eller forfald pr år fradrag, der findes for de fredede bygninger.

Foreningen har startet en dialog med lokalpolitikere, der er engagerede i bevaringssagen. Efter kommunevalg 2025 genoptages dialogen.

Voldtofte
Fyn
Ulrik Schwanenflügel

Lovgivning og høringer

Der er i årets løb ikke kommet ny nævneværdig lovgivning målrettet bevaringsværdige bygninger. Til gengæld har der været en række høringer, hvor foreningen har fundet det relevant at markere beskyttelsen af bevaringsværdige bygninger og kulturmiljøer, se nedenfor.

Jævnligt finder også lokale høringer om nedrivning af specifikke bevaringsværdige bygninger vej til foreningen. Som udgangspunkt går foreningen ikke ind i enkeltsager, men vil - når muligheden melder sig - agitere helt overordnet for at begrænse nedrivninger.

Energistyrelsens udkast til ændring af bekendtgørelse om tilskud til energiforbedringer og digitale løsninger i kommunale og regionale bygninger

Formålet med Energistyrelsens ændringsforslag var at justere administrationen af tilskudsordninger til bl.a. energiforbedringer i kommunalt og regionalt ejede bygninger.

Mens bekendtgørelsen er tydelig om særlige hensyn, der skal tages ved energiforbedringer i fredede bygninger og mulighed for tilskud hertil, fandt foreningen det nødvendigt at pointere, at det samme bør gøre sig gældende i bekendtgørelsen for energiforbedringer i de bevaringsværdige bygningers ydre.

Afslutningsvist opfordrede foreningen til, at Bygningsdirektivets beskyttelse af fredede og bevaringsværdige bygninger implementeres i bekendtgørelsen.

Læs høringssvaret [her](#).

Plan- og Landdistriktsstyrelsens forslag til lov om ændring af lov om planlægning og lov om udlejning af fast ejendom til ferie- og fritidsformål m.v. og camping m.v.

Med afsæt i regeringens indsats med at prioritere opgavebortfald blev det foreslået at ændre planloven, bl.a. så ministeren for byer og landdistrikter ikke længere skal være koordinator for ministeriernes indsigelser, hvis kommunalplanlægning strider mod nationale interesser i kommuneplanlægningen. Ministerierne skal gøre indsigelse individuelt.

I foreningens høringssvar udtrykte vi bekymring for forslaget nedprioritering af regeringens mulighed for at varetage sammenfattende, landsplanmæssige hensyn i Danmark, der er afgørende for kommuneplanlægningen. Beskyttelsen af kulturhistoriske bevaringsværdier risikerer med forslaget at blive svækket.

Desuden indeholdt planlovsforslaget, at aflastningscentre skal udgå af de nationale interesser i kommuneplanlægningen. Foreningen har i høringssvaret pointeret, at det er en myte, at disse centre aflaster bymidterne i provinsen, tværtimod er disse centre med til at forøge den stigende bymidte-død.

Læs høringssvaret [her](#).

Social- og Boligstyrelsens forslag til bekendtgørelse og vejledning om landsbyfornyelse

Social- og Boligstyrelsen forvalter en statslige ramme til fornyelse af landsbyer på mindre end 4000 borgere. I forslag til bekendtgørelse blev 53 kommuner efter en fordelingsnøgle tildelt i alt 117 mio. kr., som borgere kan søge til bl.a. istandsættelse og nedrivning af bygninger.

I sit høringsvar roste foreningen indsatsen for at styrke livet i landdistrikterne, men har udtrykt bekymring for, at rammen forvaltes af kommunerne, så 70 % anvendes til nedrivning, hvilket risikerer at gå ud over ikke-registrerede bevaringsværdier. I stedet bør istandsættelse af bygninger prioriteres. Foreningen opfordrede styrelsen til dels at skabe transparens om og i kommunernes administration af puljen, og dels at understøtte kommunerne i at få registreret de bevaringsværdige bygninger. Budskaberne blev gentaget i høring om vejledning til kommunerne om forvaltning af landsbyfornyelsespuljen.

Læs høringsvar til bekendtgørelse [her](#) og vejledning [her](#).

Forslag til 16 nationale kulturmiljøer

Den 9. maj offentliggjordes udkastet til rapporten 'Udpegning af nationale kulturmiljøer i Danmarks byer fra Middelalderen til midten af 1800-tallet'. Udkastet er blevet udarbejdet af et ekspertudvalg nedsat af kulturministeren tilbage i september 2023. Udvalget havde til opgave at foreslå udpegning af særligt værdifulde kulturmiljøer i byerne, med hovedvægt på bykerner i de middelalderlige købstæder. Formålet var at sikre landets mest velbevarede bymiljøer fra middelalderen til midten af 1800-tallet, så byernes bevaringsværdier forbliver tydelige for eftertiden.

Historiske Huse bidrog i januar 2024 til eksgruppens arbejde med forslag til en række lister over nationale kulturmiljøer, se f.eks. foreningens [følgebrev](#), [prioriteret liste over 15 nationale kulturmiljøer](#) og [ikke prioriteret liste](#).

Rapporten foreslår følgende 16 konkrete kulturmiljøer, hvoraf de fleste overlapper med foreningens forslag:

- Dragør
- Ebeltoft
- Fredericia
- Faaborg
- Haderslev
- Helsingør
- København
- Køge
- Ribe
- Ringkøbing
- Stege
- Svaneke
- Sæby
- Tønder
- Viborg
- Ærøskøbing

Rapporten blev sendt i høring med frist den 9. september 2025, læs mere [her](#).

Internationalt Samarbejde

Fra fortid til fremtid – en fælles historie, vi skal passe på

I over 250 år var de Vestindiske Øer en del af Danmark. I 1917 blev øerne solgt til USA – uden at tage hensyn til den befolkning, der i generationer havde haft bånd til Danmark. I dag ved vi, at Danmarks behandling af øernes slavegjorte befolkning var utilgivelig. Det er en del af vores fælles historie, og kun ved at kende og bevare den kan vi tage ansvar for fremtiden.

På de tre vestindiske øer står stadig bygninger og bymiljøer, der fortæller om denne historie og kulturarv – en arv, der binder Danmark og øerne sammen. Men mange af de gamle danske bygninger er i hastigt forfald. Hvis vi ikke gør noget nu, risikerer vi at miste de sidste fysiske spor af vores fælles fortid.

Derfor har Historiske Huse, sammen med lokale kræfter på St. Croix, taget initiativ til og rejst penge, til opstarten af projektet "Virgin Islands Architecture Center for Built Heritage and Crafts" (VIAC). Projektet har både lokale, amerikanske og danske repræsentanter i bestyrelsen. Fra dansk side er Bo Manderup med i bestyrelsen, mens Birthe Iuel, Ulla Lunn og Michael Keldsen er en del af rådgivningsgruppen.

Målet er at redde den gamle danske militærkaserne i Christiansted og forvandle den til et levende kulturarv- og uddannelsescenter med arkitekt- og håndværkeruddannelser. Lokale og danske eksperter – herunder arkitektskolerne i København og Aarhus – arbejder sammen om restaurering og undervisning. Det betyder, at viden deles, og at øernes egne unge får nye, bæredygtige kompetencer.

Det handler ikke kun om at redde mure og tage. Det handler om at skabe fremtid, håb og muligheder. Projektet bygger bro mellem fortid og fremtid, mellem Danmark og US Virgin Islands – og mellem kulturarv og håndværk.

Den samlede plan koster omkring 100 mio. kr. Indtil nu har VIAC skaffet ca. 25 mio. kr. Det er imponerende, og en succes, især når man tænker på, at to store orkaner siden projektets start har ramt øerne og skabt store ødelæggelser.

Lige nu søger vi 6,2 mio. kr. fra danske fonde til at sætte en af bygningerne i stand. Den skal bruges til undervisning, formidling og administration. Vi har allerede fået tilsagn om cirka halvdelen – og arbejder videre for at rejse resten. For hver krone, vi får ind, kommer vi tættere på at bevare vores fælles historie og give den videre til kommende generationer.

*Old Barracks
St. Croix
Bo Manderup*

European Historic Houses

European Historic Houses (EHH) er de europæiske, privatejede historiske bygningers fællesrepræsentation, beliggende i Bruxelles. I skrivende stund består foreningen af 27 medlemsorganisationer fordelt i 24 europæiske lande. Der arbejdes konstant på at udvide antallet af medlemmer, og i det forløbne år har der været et udvidet samarbejde med Ungarn, Malta, Rumænien og Grækenland, der forhåbentligt kan ende med et egentligt medlemskab.

Historiske Huse er repræsenteret ved Birthe Iuel i EHHs forretningsudvalg. Organisationens arbejdsopgaver omfatter bl.a.:

- Lobby: EHHs politiske lobbyvirksomhed koncentrerer sig helt overordnet om at blive en væsentlig stemme i problemstillinger vedrørende bygningsarvens bevaring, men også turisme og landdistriktsudvikling er vigtige emner. For at fremme disse emner er i år afholdt jævnligt møder med Europakommissionen og den Europæiske Investeringsbank.
- Statistik til brug for det politiske arbejde: Også i Bruxelles er det vigtigt at kunne præsentere både fakta og statistik. I den forbindelse er det et problem, at vi i Europa ikke har en fælles definition af begrebet historiske huse. Før vi har det, er nytten ved at indsamle statistisk materiale stærkt begrænset, fordi tallene er svært sammenlignelige fra land til land.
- Regelforenkling: Det er ikke kun i Danmark, der arbejdes på regelforenkling og afbureaukratisering. Ikke desto mindre er vi i Danmark længst fremme, når det handler om at lempe reglerne på bygningsfredningsområdet. Direktør Birthe Iuel blev derfor i juni 2025 inviteret til at holde et indlæg til EHHs årsmøde om arbejdet med regelforenkling i Danmark - EHH følger arbejdet i Danmark tæt.
- Trusler mod bygningsarven: Vindmøllers uheldige påvirkning af miljøet omkring historiske bygninger udgør i visse europæiske lande et noget større problem end i Danmark. Her har vi kun har hørt om det i ganske få tilfælde, herunder i sagen om vindmøller tæt på Børglum Kloster og så omkring vores middelalderkirker. Indtil videre er problemstillingen blevet afvist i EU, fordi regulering af vindmøllers placering er lagt ud til de enkelte medlemslande. EHH anbefaler de berørte landes organisationer at henvende sig til egen kulturminister med opfordring til at arbejde på, at emnet tages op på ministerrådets dagsorden.

- Bæredygtighed og oplevelsesøkonomi Meritacubet: En yderligere forlængelse af Meritaprojektet Clip – ComE: Et toårigt undervisningsprogram under Creative Europe omhandlende, hvordan man gør historiske huse mere bæredygtige. Undervisningen finder sted i Belgien og Holland. Meta Heritage: Et kapacitetsopbyggende 2-årigt projekt, der for nyligt er igangsat og hvor EHH skal kortlægge nye kulturruter og udvikle modeller for interregional innovation.

Læs mere her om [European Historic Houses](#)

Medlemsservice

Sekretariatet sætter en ære i at yde høj service til Foreningen for Bevaringsværdige Bygningers medlemmer, og vi stræber efter så hurtigt som muligt at besvare henvendelse pr. mail eller telefon, når medlemmerne rækker ud til os.

Et medlemskab i foreningen koster 600 kr.* og inkluderer en fælles stemme, der kontinuerligt arbejder for at sikre gode rammevilkår for ejerne, så de kan leve op til det ansvar, det er at eje en bevaringsværdig bygning.

Derudover tilbydes medlemmer:

- 2 medlemsblade om året
- Mindst 11 nyhedsbreve
- Gratis ekspertrådgivning, indenfor jura, og forsikring, økonomi og skat, arkitektur og byggeteknik
- Database med adresser på rådgivere, håndværkere og materialeleverandører
- Rabat på materialer
- Tilbud om studieture og rejser
- Gratis bevaringsguides

Læs mere og se alle vores tilbud til medlemmerne på www.historiskehuse.dk

**600 kr. for privat personer og 1.100 kr. for juridiske enheder, der ejer bevaringsværdige bygninger. Man kan også melde sig ind som støttemedlem.*

Plaketten til bevaringsværdige bygninger

Historiske Huse vil gerne hylde ejere, der bidrager til at bevare kulturarven. Derfor fik vi tilbage i 2017 tegnet en plakette, som kan erhverves af medlemmer, der har et hus med høj arkitektonisk bevaringsværdi.

Bronzeplaketten skal minde ejeren om ansvaret for at beskytte husets bevaringsværdier og samtidig gøre forbipasserende opmærksomme på, at her ligger der et hus med særlige arkitektoniske kvaliteter.

Medlemmer kan ansøge om en plakette, hvis deres hus er vurderet i skalaen 1-3 på SAVE eller har høj arkitektonisk bevaringsværdi. Ansøgningen behandles af vores ekspertudvalg. Udvalget vurderer det enkelte hus og ser både på husets arkitektoniske kvaliteter og på, om bevaringsværdierne er i behold. Det betyder, at eksperterne bl.a. ser på om, hvorvidt:

- Vinduer og døre passer til husets arkitektur (termovinduer godkendes kun i nyere bygninger)
- Originale detaljer er bevaret
- Den håndværksmæssige udførelse er i orden
- Eventuelle ændringer og tilbygninger er sket med kvalitet og respekt for den arkitektoniske helhed

Man kan fortsat på [FBB - Forside](#) søge på bygningens adresse og se om det er bevaringsværdigt. Bemærk, at ikke alle bevaringsværdige huse er registret, og at en eventuel registrering kan være forældet.

En bevaringsværdig bygning vurderes efter SAVE-metoden ud fra fem forskellige forhold: arkitektonisk værdi, kulturhistorisk værdi, miljømæssig værdi, originalitet og tilstand. Hvert af disse forhold vurderes på en skala fra 1-9 og sammenfattes til en samlet bevaringsværdi for bygningen:

Historiske Huses ekspertpanel vurderer bygningen udelukkende på de arkitektoniske kvaliteter, se [Plakettecases - Historiske Huse](#)

Plaketten er tegnet af arkitekt MAA Bue Beck. Den koster 500 kr. inkl. moms og forsendelse, og kan kun erhverves af medlemmer af Historiske Huse. Man kan ansøge om plaketten på [Historiske Huses hjemmeside](#).

For spørgsmål i forbindelse med ansøgningen, kan sekretariatet kontaktes på telefon 45 57 12 22 eller sekretariat@historiskehuse.dk.

Arkitektur

Hvordan skal jeg istandsætte mine vinduer, når jeg er omfattet af en bevarende lokalplan? Kan jeg selv vælge, hvilken farve mit hus skal males i, når min bevaringsværdige bygning har en SAVE-værdi 3? Må jeg bygge et elevatorårn uden på mit bevaringsværdige hus?

Den slags spørgsmål er daglig kost for Historiske Huses arkitekt, Ulrik Schwanenflügel, som står klar med faglig rådgivning til medlemmerne. Ulrik er specialist i restaurering og vedligehold af fredede og bevaringsværdige bygninger og har mange års erfaring med at hjælpe ejere af historiske ejendomme trygt gennem regler og renoveringer. Som en del af medlemsservicen yder han telefonisk rådgivning hver tirsdag fra kl. 9 til 15. For at få mest muligt ud af samtalen anbefaler vi, at man forinden sender en mail til sekretariat@historiskehuse.dk med en kort beskrivelse og eventuelle billeder af den sag, man ønsker rådgivning om. Det giver Ulrik mulighed for at forberede sig og sikre en grundig og målrettet sparring

Hellere en gang for meget end en gang for lidt

Sekretariatet har i årets løb været involveret i sager, der af forskellige årsager er endt i samme ulykkelige situation, hvor kommunen har påbudt omgørelse

af istandsættelse af en bevaringsværdig bygning for ejers regning. Vi gengiver her - lettere omskrevet – en case, der indeholder vigtig læring:

A købte for nogle år siden et ca. 100 år gammelt hus beliggende i et ældre villakvarter i X kommune. Husets forrige ejer havde ejet det i over 50 år, og det trængte til en gennemgående renovering af den udvendige klimaskærm, som A fik gennemført.

Efter renovering får A et påbud fra kommunen om, at den ydre renovering skal omgøres, idet huset er bevaringsværdigt og omfattet af bevarende lokalplan. Ændringer i bygningens ydre skal derfor ske indenfor de betingelser, der fremgår af lokalplanen, og først efter der er indhentet forudgående tilladelse fra kommunen.

Det fremgår af lokalplanen, at bevaringsværdige bygninger med SAVE-værdi 1-4 er omfattet af lokalplanen. A finder ud af, at huset har en SAVE-værdi højere end 4, og kan derfor ikke forstå, hvorfor kommunen holder fast i, at det er omfattet af betingelserne i lokalplanen. På trods af den højere SAVE-værdi er huset særligt afmærket som bevaringsværdigt i kortbilag til lokalplanen. Kommunen er urokkelig, og ejer skal gennemføre en omkostningstung omgørelse i bygningens ydre efter kommunens anvisninger.

Læringer:

- Er man i gang med at se på et hus, der er over 50 år gammelt, så anmod ejendomsmægler om at dokumentere om bygningen er bevaringsværdig og omfattet af en bevarende lokalplan, få en kopi heraf. Ejendomsmægler er ikke altid opmærksom på, om en bygning er bevaringsværdig. Man kan også selv kontakte kommunen.
- Hvis en bevaringsværdig bygning er omfattet af en bevarende lokalplan, er den omfattet af de betingelser, der fremgår heraf, uagtet om bygningen har en høj eller lav SAVE-værdi.
- Ønsker man at renovere sit bevaringsværdige hus i det ydre, så gå – evt. via rådgiver – ALTID i dialog med kommunen FØR projektet påbegyndes. Spørg hellere kommunen en gang for meget end én gang for lidt om renovering af tag, facade, vinduer, døre og farvevalg.
- Det kan være en god ide at entrere med en rådgiver med en rådgiveransvarsforsikring. Det sikrer, at man har mulighed for at søge erstatning i de tilfælde, hvor man lider tab pga. mangelfuld rådgivning.

Jura

Som medlem af Historiske Huse har man adgang til juridisk vejledning fra sekretariatet. Vejledning ydes særligt indenfor regler og rammer, der gælder for fredede og bevaringsværdige bygninger. Henvendelserne drejer sig typisk om, hvilke forvaltningsmæssige rammer, der gælder for en bygning, i hvilket omfang myndighederne skal inddrages (eller burde have været), om tolkning af en myndighedsafgørelse, og hvordan man kan klage over den.

I sekretariatet sætter vi stor pris på den løbende kontakt med medlemmerne, som ofte bringer komplekse og interessante juridiske spørgsmål i spil. Vi gør os umage for at give grundige og anvendelige svar, idet vi dog ikke yder egentlig advokatbistand eller er omfattet af en rådgiveransvarsforsikring. Vi hjælper medlemmerne på flere måder bl.a.:

- Regel- og lovfortolkning: Vi vejleder om, hvordan bygningsfredningsloven, planloven og tilhørende bekendtgørelser fungerer i praksis, og hvilke pligter og rettigheder en ejer har.
- Tilladelser og myndighedsprocesser: Vi vejleder om, hvornår og hvordan der skal søges tilladelse hos Slots- og Kulturstyrelsen eller kommunen, og hvad man skal være opmærksom på i ansøgningsprocessen.
- Støtteordninger og fradrag: Vi giver overblik over økonomiske støtteordninger, fonde, tilskud og skattefradrag, som knytter sig til vedligeholdelse og restaurering af fredede og bevaringsværdige bygninger.
- Konflikter og klagesager: Vi kan i særlige tilfælde være bisidder i møder med Styrelsen og derudover vejlede om muligheder for dialog, klage og inddragelse af relevante myndigheder eller instanser.

Forsikring

Foreningens medlemmer kan i sekretariatet få vejledning om forsikringsforhold. Generelt er forsikring af historiske huse desværre blevet mere komplekst, og vi oplever i disse år, at det er blevet en større og større udfordring for vores medlemmer at finde frem til et forsikringsselskab, der vil påtage sig at forsikre deres bygning. Lykkes det at indhente et tilbud,

så skal man som ejer være opmærksom på forsikringsvilkårene, især hvis bygningen rummer bindingsværk og stråtag, som kan være nærmest umulige at forsikre.

Mange ejere af fredede bygninger konstaterer, at deres forsikringspræmier stiger voldsomt i disse år. Sekretariatet er derfor særligt opmærksom på, om denne tendens også påvirker forsikringsmulighederne for ejere af bevaringsværdige bygninger. En af forklaringerne på at præmierne stiger så voldsomt er, at det globale genforsikringsmarked – der, hvor forsikringsselskaberne køber deres forsikringer – også er presset.

Det er ikke kun brand, der truer historiske huse, men i stigende grad også vand i form af klimarelaterede stormflods- og vandstandsstigninger. Flere medlemmer har huse i områder, der jævnligt trues af oversvømmelser. Det er helt afgørende, at politikerne leverer en landsdækkende klimasikringsplan, som Mona Juul, formand for Det Konservative Folkeparti, efterlyste i foråret på Christiansborg til arrangementet 'Klimasikring – Har vi råd til at lade være?', hvor Historiske Huse deltog.

Der SKAL findes en løsning på disse udfordringer. Ellers kan det ende i en nedadgående spiral, for kan man ikke forsikre sit hus, kan man ikke hente realkreditlån, ejendommen vil miste værdi, for den er ikke til at sælge, og resultatet kan være både personlig konkurs og tab af fredningsværdier.

Heldigvis har Historiske Huse et tæt samarbejde med dygtige forsikringsmæglere, der er specialiserede indenfor bygningskulturarv. Sammen med dem begynder vi - dog trægt - at skabe momentum i forsikringssagen, herunder forståelse for, at det ikke bare er ejernes opgave, men en samfundsopgave at beskytte vores byggede kulturarv, hvor både politikere, myndigheder og forsikringsbranchen men også kreditinstitutionerne og de filantropiske fonde spiller en vigtig rolle.

Spørgsmål om jura og forsikring kan sendes til Historiske Huses jurist, cand. jur. Christine Ravnholt Hartmann på crh@historiskehuse.dk

Studieture

Det er blevet en tradition, at Historiske Huse udbyder en og somme tider to studierejser om året til foreningens medlemmer. Vi orienterer løbende om nye ture i foreningens nyhedsbrev eller på hjemmesiden www.historiskehuse.dk. Man kan også kontakte sekretariatet.

Bente Ahlefeldt, tidligere bestyrelsesmedlem, der nu gennem snart mange år har arrangeret studierejser for medlemmerne, beretter her om Historiske Huses studierejser - og sidst om turen til Lissabon:

"Det er en stor glæde at samle en gruppe medlemmer og tage på rejse sammen med et fælles omdrejningspunkt: bygningskulturen. Samtidig bringer vi hver især forskellige kompetencer og erfaringer med os, som bidrager til fællesskabet. Stemningen er altid god. Vi behøver ikke kende hinanden på forhånd. Det, der binder os sammen, er interessen for Historiske Huse. Vi rejser som en gruppe, men uden gruppepres. Der er plads til både fordybelse på egen hånd og sociale måltider – hvad enten det er alene, med få eller flere. Hvis muligt, holder vi et introducerende oplæg om destinationen cirka en måned før afrejse. Det er en god anledning til at møde sine rejsefæller og begynde at glæde sig til at dykke ned i emnerne undervejs.

Formålet med rejserne er at få indsigt i bygningskulturen i det pågældende land. Hvilke vilkår har ejerne? Hvad tilbydes af økonomisk støtte? Hvordan fungerer samarbejdet med myndighederne, og hvilke krav stilles der til vedligeholdelse og restaurering? Samtidig søger vi at forstå de historiske og samfundsmæssige rammer, som bygningerne indgår i. Vi bliver altid klogere, og vi har det faktisk også rigtig sjovt undervejs. I 2024 gik turen til Lissabon, hvor vi besøgte flere af byens smukke, gamle huse, som vidner om Portugals kolonihistorie. Som ved tidligere rejser havde vi også adgang til et privat hjem, hvor vi fik indblik i, hvordan man i Portugal arbejder med at bevare bygningskulturarven. Flyrejse, hotel og basisprogram var – som altid – arrangeret af Nyhavn Rejser, som står for høj kvalitet og god planlægning. Det faglige indhold og de særlige oplevelser tilrettelægges vi selv, så de passer til vores interesser og ønsker."

Kommunikation

Historiske Huses kommunikation har til formål at dele viden, skabe engagement og sætte politisk fokus, som i sidste ende skal styrke vilkårene for ejere af fredede og bevaringsværdige bygninger. Vi formidler både praktiske råd og inspirerende historier, så ejerne får bedre muligheder for at bevare, bruge og værdsætte deres huse – til gavn for kulturarven og resten af samfundet.

Branding

Historiske Huse på Folkemødet 2025 Folkemødet løb af stablen torsdag den 12. til lørdag den 14. juni, hvor mere end 100.000 mennesker besøgte Allinge på Bornholm. Også Historiske Huse var repræsenteret ved to af sekretariatets medarbejdere, der nærmest aktivt og iført T-shirts med printet "Fredet eller bevaringsværdig?" kom i spontane dialoger og uddelte bølgehatter med HH-logo til gæsterne. De både fulgte med i relevante debatter og deltog selv i en enkelt om Branden på Børsen – et år efter, hvad har vi lært? - hvor foreningens Forebyggelsesguide, blev fremhævet og hvilken rolle den kan spille i sikringen af fredningsværdier.

Folkemødet er et fantastisk sted at skabe synlighed, fange tendenser og ikke mindst skabe og pleje netværk indenfor sit felt. Der er ingen tvivl om, at den byggede kulturarv og bevaringssagen sagtens kan komme højere op på agendaen, hvilket vi vil arbejde for på Folkemødet 2026.

*Folkemødet
Bornholm
Caroline Høegh-Guldberg*

Nyhedsbrev

Historiske Huses nyhedsbrev lander som regel én gang om måneden hos vores mere end 10.000 abonnenter – fyldt med inspiration, viden og nyheder til alle, der ejer eller interesserer sig for historiske bygninger. I nyhedsbrevet kan man bl.a. læse om:

- Aktuell lovgivning og muligheder for støtte og fradrag
- Gode råd til vedligeholdelse og bevaring
- Medlemsrabatter på materialer og produkter
- Små og store fortællinger, film og konkurrencer fra hele landet
- Nyt om vores politiske arbejde og indsatser
- Kommende arrangementer, kurser, rejser og foredrag

Vil du også modtage nyhedsbrevet? Tilmeld dig her: [Nyhedsbrev - Historiske Huse](#)

Hjemmeside og design

Siden 2016 har Historiske Huses hjemmeside fungeret som digital platform og vidensbank – med information om bevaring, vedligehold, arkitektur, jura, forsikringer, rådgivere, materialer og huse til salg eller leje. Hjemmesiden er åben for både medlemmer og andre med interesse for fredede og bevaringsværdige bygninger. Medlemmer kan dog logge ind med medlemsnummer og kode, for på den måde at tilgå personlige oplysninger om forfald-pr-år og øvrige medlemsinformationer

Nu er tiden kommet til at opdatere den tekniske platform, så siden bliver nemmere at vedligeholde og opdatere fremover. Samtidig er vi også opmærksom på at siden skal fremtidssikres, så vi ikke udelukker os fra at gøre brug af de mange AI- værktøjer. Vi forventer at igangsætte arbejdet i løbet af efteråret, og det vil medføre visse ændringer i sidens udseende og funktionalitet over tid. Samtidig med at vi opdaterer vores hjemmeside, giver vi også vores designprofil en mindre justering. Logoet forbliver det samme, men fremover vil der være andre farver og former i foreningens grafiske udtryk. Vi glæder os meget til at se det endelige resultat.

Magasin

Historiske Huses magasiner udkommer to gange om året og byder på et bredt udvalg af artikler for alle med interesse for kulturarv. Her kan man læse om restaureringsprojekter, gode råd til vedligeholdelse, portrætter af husejere, inspiration fra både Danmark og udlandet samt nyt om lovgivning, forskning og politiske indsatser. Magasinerne er rigt illustreret og giver både faglig viden og oplevelsen af at komme tæt på de historiske huse og deres historier.

De mange annoncer i magasinet er alle rådgivere, håndværkere og materialeleverandører, som har faglig ekspertise indenfor historiske bygninger. De er med til at finansiere magasinet og samtidig er det en nem måde for medlemmerne at få adgang til en vigtig faglighed. Alle annoncører er godkendt af vores ekspert, restaureringsarkitekt Ulrik Schwanenflügel.

Læs vores magasiner [her](#).

*Bindingsværk
Samsø
Ulrik Schwanenflügel*

Sociale medier

Historiske Huse er aktivt til stede på de sociale medier, hvor vi når bredt ud med vores budskaber om bevaring. På Facebook har vi nu knapt 33.000 følgere, hvilket giver os en stor rækkevidde.

På LinkedIn oplever vi ligeledes en positiv udvikling. Her har vi nu omkring 1.800 følgere, og væksten viser, at vores mere politisk rettede opslag finder vej til de relevante målgrupper – ikke mindst arkitekter, håndværkere og politiske beslutningstagere.

På Instagram har vi ca. 6.400 følgere. Instagram er et oplagt medie til at vise kulturarv og bygningsbevaring i billeder og video. Smukke facader, detaljer i fredede huse og gode eksempler på restaurering taler direkte til brugerne og kan skabe stolthed og fascination.

Hvor Facebook især samler et bredt og ofte lidt ældre publikum, er Instagram stærkt blandt yngre aldersgrupper. Det giver mulighed for at vække interesse hos kommende ejere, håndværkere og kulturarvsinteresserede, som måske ikke ellers møder Historiske Huses arbejde.

Webshop

I Historiske Huses webshop finder man bøger om arkitektur, bygningskultur, bygningsbevaring og fornyelse. Medlemmer kan frit hente foreningens bevaringsguides – der betales kun for forsendelse. For at spare porto kan køb afhentes på sekretariatet efter aftale. Vi anbefaler, at man ringer på 45 57 12 22 eller sender en mail til sekretariat@historiskehuse.dk, inden man kommer forbi.

1910

Det kommende år

Foreningen for Bevaringsværdige Bygninger vil i det kommende år arbejde videre med fremme af ejerskabet af de bevaringsværdige bygninger og beskyttelsen af Danmarks kulturmiljøer ved bl.a. at

- følge op på vores strategiske indsats med at få etableret og udrullet arkitektordningen succesfuldt til foreningens medlemmer,
- skabe fokus på beskyttelse af de bevaringsværdige bygninger i forbindelse med kommunalvalget i november 2025, hvor vi vil skubbe på, så bevaringssagen prioriteres i kommunerne,
- fortsætte dialogen med politikere og andre centrale aktører om, hvordan det kan gøres mere attraktivt at eje og skabes incitament til at renovere de bevaringsværdige bygninger,
- understøtte Kommunernes Landsforening i opbygningen af en ny brugervenlig, national datasamling over de bevaringsværdige bygninger, med en ambition om, at den skal kunne 'samarbejde' med Slots- og kulturstyrelsen moderniserede register over fredede bygninger.

Bestyrelsen

I det forgange år har bestyrelsen, bestående af fem medlemmer, mødtes fem gange. Møderne foregår typisk i Historiske Huses lokaler i baghuset i Borgergade 111 i København.

Medlemmer af bestyrelsen i perioden 1. juli 2024 – 30. juni 2025:

Arkitekt MAA, Sven Koefoed-Hansen (formand)
Konceptudvikler, fundraiser Niels Peter Schack-Eyber (næstformand)
Arkitekt MAA, Signe Hommelhoff (kasserer)
Projektleder, faglig konsulent Britta Andersen
Professor Lars Hviid

Vedtægterne for Foreningen for Bevaringsværdige Bygningers, referater fra generalforsamlingen og bestyrelsesmøder kan læses [her](#).

En særlig tak til Bue Beck

Efter 14 år som medlem af BYFOs bestyrelse indgik Bue Beck i 2021 som medlem af bestyrelsen i Foreningen for Bevaringsværdige Bygninger og sluttede af som formand for foreningen i 2024. I Historiske Huses efterårsmagasin 2024 bragte vi et portræt af Bue Beck som en anerkendelse af hans store arbejde for Historiske Huse og den danske bygningskultur.

Læs artiklen 'Bue Beck – en forkæmper for forfaldets skønhed' [her](#).

Kontakt

I Historiske Huses sekretariat kan man få vejledning vedrørende juridiske, byggetekniske, forsikringsmæssige og skattemæssige forhold. Uanset om man har konkrete spørgsmål eller blot søger sparring, står sekretariatet klar til at hjælpe. Kontakt gerne formanden eller direktøren for emner, der ønskes taget op.

Historiske Huse
Borgergade 111, Baghuset
1300 København K
Mandag - torsdag kl. 9.00-15.00
Telefon: 4557 1222
www.historiskehuse.dk

Sekretariat

Direktør
Birthe Iuel
Mobil 4085 3739
bi@historiskehuse.dk

Sekretariatsleder
Caroline Høegh-Guldberg
Mobil 2516 1222
chg@historiskehuse.dk

Jura og forsikring
Christine Ravnholt Hartmann
Mobil 4080 3333
crh@historiskehuse.dk

Arkitekt MAA
Ulrik Swanenflügel
Mobil 2554 4080
us@historiskehuse.dk

Sekretær
Gitte Stisen
Kontor 4557 1222
gs@historiskehuse.dk

Bestyrelse

Formand, Arkitekt MAA
Sven Koefoed-Hansen
Mobil 2145 5404
koefoed.privat@gmail.com

Næstformand, Konzeptudvikler
Niels Peter Schack-Eyber
Mobil 2032 7210
npse@me.com

Kasserer, Arkitekt MAA
Signe Hommelhoff
Mobil 2872 7392
signe.hommelhoff@gmail.com

Projektleder
Britta Andersen
Mobil 3146 3001
brittandersen4@gmail.com

Professor
Lars Hviid
Mobil 2274 7426
lhviid@sund.ku.dk

*Dit hus
Vores kulturarv*

www.historiskehuse.dk

HISTORISKE
HUSE